

เข้าใจผู้เรียน...ปรับเปลี่ยนกระบวนการ

“ในชีวิตจริงของครูไม่สามารถเป็นแบบใดแบบหนึ่งได้ตลอดเวลา นั่นเป็นอีกบทเรียนหนึ่งที่ได้รับมาในฐานะครู โดยเฉพาะการได้มาอยู่ในตำแหน่ง “ครูแนะแนว” แห่งชุมชนนี้”

เด็กหญิงแผดเสียงสุดฤทธิ์ แสดงท่าที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ในช่วงโมงเรียน Teacher ผู้อ่อนโยนแต่ชัดเจนและมั่นคง ใช้กระบวนการจัดชั้นเรียนอย่างเคร่งครัดด้วยท่าทีสุภาพและมั่นคง ยังคงเป็นเรื่องยากของเด็กหญิงที่จะกำกับดูแลตัวเอง ในขณะที่เพื่อนนักเรียนหญิงกลุ่มใหญ่ เรียนรู้จักที่จะสงบตนเอง และแสดงท่าทีเพิกเฉย บริหารความฉลาดทางอารมณ์กันอย่างเต็มที่ ประหนึ่งว่า “ในเมื่อครูจัดการอะไรกับเด็กหญิงไม่ได้ เพื่อนนักเรียนอย่างเราก็ต้องดูแลตัวเองสินะ”

ระยะการตกเดือนของ Teacher กับเด็กหญิง ผ่านพ้นไปจนครบสามครั้งมาตรฐานสากล (^ ^) “เด็กหญิงคะ ตอนนี้ Teacher เดือนเด็กหญิงถึงสามครั้งแล้ว เห็นว่าเด็กหญิงไม่พร้อมที่จะเรียน รบกวนตัวเอง รบกวนชั้นเรียน ตามกติกา Teacher ขออนุญาตเชิญเด็กหญิงออกไปก่อนนะคะ” ไม่ทันสิ้นเสียง Teacher เด็กหญิงก็แผดเสียงโวยวายอีกรอบ สัญญาณภาษากาย สีหน้าของ Teacher กระแทกเข้าช่องรับสัญญาณฉันทันที “ต้องรับผลัดไม้กันแล้วสินะ ... จัดค่ะ!! Teacher” ก่อนที่ช่วงโมงนี้ กับอีก 29 ชีวิต จะไม่ได้อะไรเลย”.....

เด็กหญิงทิ้งร่างสุดตัว ไม่ยอมออก “ไม่ไป! อย่ามายุ่ง! จะอยู่ในนี้!” เรียนรู้มาว่าเด็กหญิง ไม่ชอบให้ใครแตะต้องเนื้อตัว ในภาวะอารมณ์พุ่งปรืดทะลุเพดาน แบบนี้ Take time กับเด็กหญิงอยู่พัก จนกระทั่งพากันออกมาได้

และ Time in กับเด็กหญิงจนเห็น “*Gleams in the eyes*” ครูสะท้อนอย่างตรงไปตรงมากับเด็กหญิง 9 ขวบ ว่าเรามักเจอกันในบรรยากาศแบบนี้ ครูเองก็ไม่ชอบใจเลย แต่อย่างหนึ่งที่ครูบอกออกไปได้ทันทีคือ ครูเป็นห่วงค่ะ คุณ คุณสีหน้า ท่าทีหนูตอนนี้ ดูไม่พอใจ ไม่ชอบใจ รู้สึกขัดใจ เข้าใจค่ะ เพราะสัมผัสได้ แต่ทุกอย่างมันขัดกับแววตาของหนูตอนนี้เลยนะ ครูเชื่อว่าเด็กหญิงไม่ได้อยากให้อะไรๆเป็นแบบนี้ ภาพเบื้องหน้าครูตอนนี้มันฟ้อง เด็กหญิงผ่อนคลายลง จากที่ได้แต่พร่ำบอกว่า “เกลียด เกลียด เกลียด” “เกลียดทุกอย่างในโรงเรียน”

เด็กหญิงพยายาม ขอย้ำว่าพยายาม ที่จะใช้สายตากับครู พยายามตาขวางใส่ กัดฟัน ปั่นหน้า “โห...เด็กน้อย นั่นไม่ใช่ตัวเธอเลย นัยต์ตาเธอมันฟ้องขัดชะขนาดนั้น ช่างขัดกับท่าทีที่เธอพยายามปั้นแต่ง” กับเด็กหญิงคนนี้ ก็ครั้งแล้วที่เราต้องมีปฏิสัมพันธ์เชิงลบต่อกัน เจอกันก็ครั้ง ต้องได้เรื่องกันทุกครั้ง เปื่อกับการที่ต้อง “ยืนยัน ชัดเจน ในกฎกติกาของชั้นเรียน” การเฝ้า observe เด็กหญิง เป็นช่วงเวลาที่ลุ้นสุดตัว จนเกิดคำถามในใจ “ทำไมครูกับเด็กหญิงต้องเจอกันด้วยท่าทีแบบนี้ทุกครั้งไป” “ทำไม ครูถึงไม่มีช่วงเวลาสบายๆกับหนูบ้าง” “ทำไม! ต้องได้เจอกันในสภาพนี้ทุกทีสินะ??” แต่มีสิ่งหนึ่งที่ประคองใจครูคนนี้ได้ คือ ขอบคุณช่วงเวลาเหล่านั้น ที่ทำให้ครูได้เรียนรู้ และเข้าถึงเด็กหญิงมากขึ้น ขอบคุณข้อจำกัดในตัวของเด็กหญิงที่ทำให้ครูอยากจะเข้าถึงหนูมากขึ้น

เฮลละ!! ท่าทีของครูมือใหม่ กำหมัดหนักแน่น พุงพรวดมาจากเตียงนอนของตัวเอง ...**เอาใหม่!** “ฉันจะตามจับเธอใหม่ มันต้องติดสิน่า เด็กน้อย” อินน์ไปถึงเตียงนอน (-- --) ฉันจะพยายามอย่างสุดตัว แต่ก็จะให้พื้นที่ กระยะการเข้าหา ไม่ใช่แค่

เพื่อเด็กหญิงเอง แต่เพื่อตัวครูมือใหม่อย่างฉันด้วย ใช้การพูดคุยกับกับทีมงานร่วม (เพื่อนๆในห้องของเด็กหญิง) เพื่อให้รู้ว่าครั้งนี้เด็กหญิงไม่ใช่เป้าหมายของครูคนเดียวหรอก แต่ครูมาเพื่อท้าทายเด็กๆทุกคนอย่างทั่วถึง (^ ^) และ step ของ level up มาแบบช้าๆ แต่ up อยู่เรื่อยๆ ทีละนิด มีโอกาสจะ

สะท้อนทุกอย่างที่เห็นในตัวเด็กหญิง ด้วยการสะท้อนจากท่าที่ **“ภาษาพูดมันสวยงามจับใจก็จริง แต่ภาษากายนี่สิ เข้าถึงและน่าเชื่อถือที่สุด”** สิ่งหนึ่งที่อดีตนักกระตุ้นพัฒนาการผ่านกระบวนการเล่นคนนี้ถนัด ก็คือ “การเล่น” ตรงตัวเลยคะ ตรงๆเลย จั๊นมาเล่นกันนะเด็กหญิง ถ้าเพื่อสาวของเด็กหญิงไม่พร้อมที่จะเล่นร่วมกับเด็กหญิง จั๊นก็มา มาเล่นกับครูแทน ครูทำทุกอย่างที่ครูต้องทำ และควรทำ สิ่งหนึ่งที่ครูของฉันสอน ครูหนึ่งบอก “อะไรที่เราจะต้องชัดเจน เราก็ยังต้องทำ” นอกห้องเรียนเราก็ยังต้องรักษาสัมพันธภาพไว้

สถานีต่อไป >> หาความพอดีระหว่างบทบาทของครู กับความต้องการของครู(อย่างฉัน) จึงได้เรียนรู้จากความเป็นครูว่า เราสร้างมิตรภาพที่ดีได้ในบทบาทของครูนี้แหละ **“ยืนยันในสิ่งที่เด็กน้อยควรทำ และต้องทำด้วยท่าทีที่เข้าใจ เห็นใจ แต่ไม่ยอมตาม”** ในเวลาว่าง ช่วงพักก็ชวนเด็กหญิงมาหากิจกรรมทำ (มันเป็นพื้นที่ที่ครูมือใหม่อย่างฉันเองก็สบายใจ) แน่นอนว่าต้องผ่านเพื่อน จึงจะต้อนเด็กหญิงมาได้ (-- --)

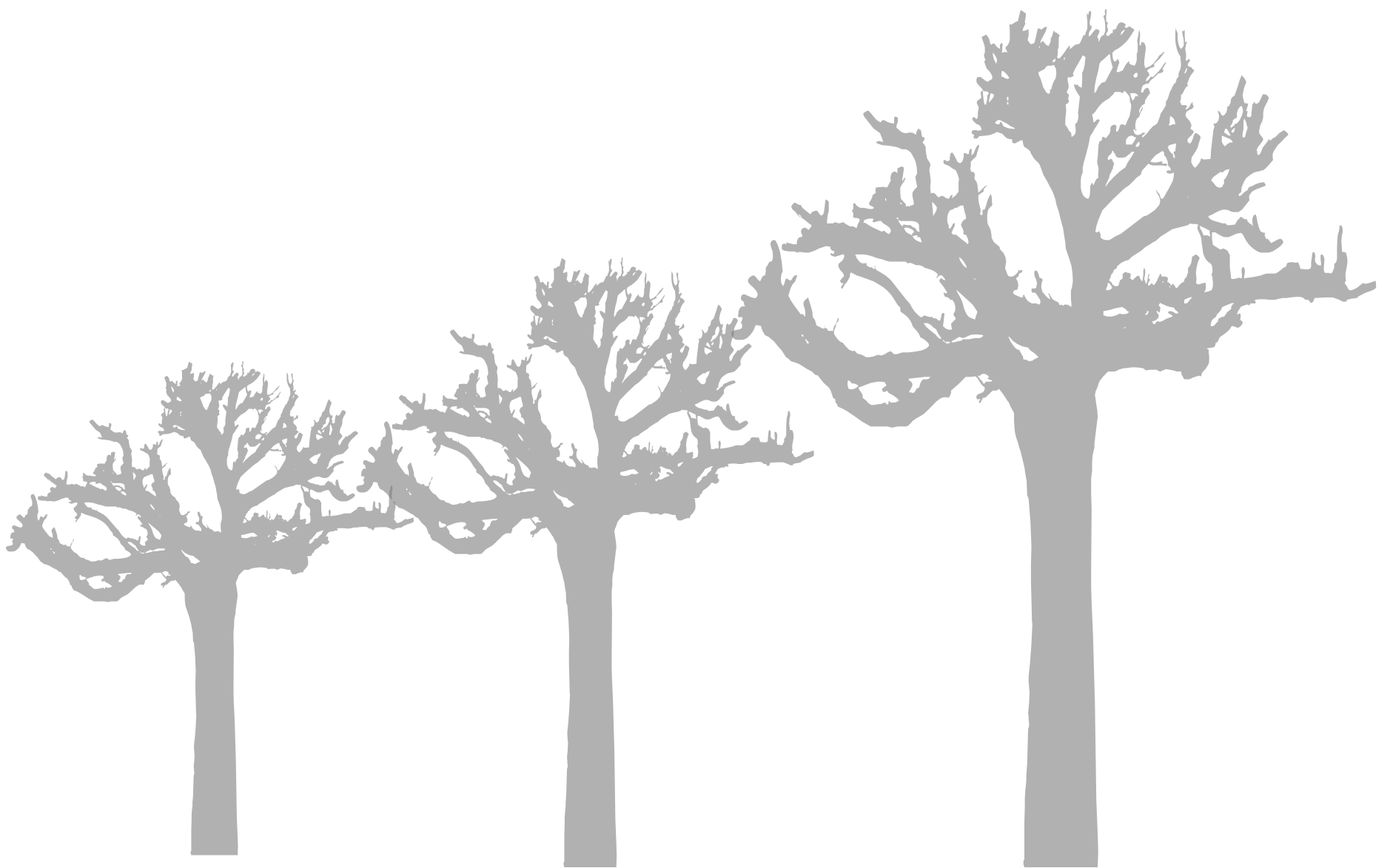
จนกระทั่งวันหนึ่ง เด็กหญิงบอกกับครูมือใหม่คนนี้ **“แต่ก่อนหนูเกลียดครู แต่ตอนนี้ไม่ละ”** นึกจะพุดพรวด หัวนุขึ้นมาชะงัน อืมม... อะไรกันน้อ~~ ที่ทำให้เด็กหญิงเปลี่ยนใจไปจากเดิม(^ ^) เด็กหญิงเคอะเขิน ก้มหน้าก้มตา **“ก็ไม่รู้! ก็ตอนนี้รู้สึกดี แค่นั้น ้วยยย..ไม่ต้องมาอย่ากรู้หรือ ไม่อยากตอบ”** (มันเป็น styleของเด็กหญิง) โอเค ได้ๆๆ ไม่บังคับกัน แต่ถ้าอยากบอกเมื่อไหร่ก็มาบอกหน่อยนะ...อยากรู้!! (ด้วยท่าทีที่สอดรู้สอดเห็น เด็กหญิงอมยิ้ม และหันหลังไปควับ!) (^ ^)

จนถึงตอนนี้ พอถึงเวลาพักเที่ยง เด็กหญิงก็วิ่ง ตูบๆ มาหา อยากจะทำโน้นทำนี่ ช่วงนี้ถ้าอยากมาเด็กหญิงก็มา ไม่อยากมาเด็กหญิงก็ไม่มา เอาเถอะ กับเด็กหญิง ทุกวัน คือการเริ่มต้นมาได้แค่นี้ **“ครูมือใหม่อย่างเรา ก็คบกับตัวเองแล้ว (พยายามได้ดี!!)(^^)**

การวางตัวในฐานะครู เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่ประเดประดังเข้ามาในความคิด เป็นครูหรือ? เขาต้องวางตัวอย่างไร? ต้องใช้ท่าทีอย่างไร? มันมีแต่ภาพจำสมัยเด็กที่เคยเห็นครูเป็นแบบนั้น..... ซึ่งที่ผ่านมา ฉันได้เล่นกับเด็กในฐานะนักกระตุ้นพัฒนาการ มุ่งเน้นเป้าหมายทาง

อารมณ์สังคมตามขั้นพัฒนาการผ่านการเล่น แล้วท่าทีของฉันในฐานะครู “จะยังไวกันละนี้” และตอนนี้ก็ยังยืนหยัดในแนวทางหนึ่งที่เป็นมาโดยตลอดว่า “สัมพันธภาพเป็นหนทางที่เบิกบานที่สุด” และเราเองก็ต้องเรียนรู้เอา ในสถานการณ์ที่แตกต่างทั้งตัวคน และอารมณ์คน (^ ^) **เข้าถึงเบื้องหลังของพฤติกรรมแล้วค้นหาห่วงอารมณ์ของความรู้แล้วครูก็จะรู้ว่าต้องใช้ท่าทีอย่างไรกับเด็กหญิงและเด็กชาย** ซึ่งนั่นก็ไม่ยากพอที่จะบอกว่าง่าย ขอเวลาให้กับตัวเองและเด็กน้อยสักหน่อยก่อนนะ “**ครูมือใหม่ (^ ^)**”

ครูฮาลิมา
ครูแนะแนวช่วงชั้น 1